

ZE STARÝCH ČASŮ

25 000 JE JICH U NÁS

- totiž zaměstnaných říšských Němců. Z toho zajisté také značná část v Novojickém kraji. Poněvadž hitlerismus dnes vykazuje z Němceka všechny Čechy, není zapotřebí mítí ohledy pro říšské Němce, kteří našemu inteligentnímu dorostu ubírají chleba. To co říší Němci, dovedou naši odborníci také. Proto žádáme úřady, aby brzy zbavily nás stát této přítěže tím více, že tyto páni šilhají po říši a jsou u nás jen elementem irredentistů. Potřebují-li úřady data a osoby, vyjmenujeme je. Lid si nepřije tyto hady na prsou republiky. (tp)

Přehled 28. července 1933

Pořady v české verzi

Pátek 12. ledna

22.00 STRANGE BREW (Podivná várka), 1983

Dva pivní ochlastové se ocitnou v pivovaru, aby se dostali k pití zadarmo, a přijdou na myšlenku, jak ovládnout svět.

Středa 17. ledna

22.00 FURY (Byl jsem lynčován) hraji: Spencer Tracy, Walter Brennan

Cestující je nespravedlivě obviněn z vraždy. Vypadá to, že nepřežil lynč, avšak není mrtev a chystá odplatu.

Čtvrtek 18. ledna

20.00 YOUNG BESS (Mladá Bess), 1953

hraji: Doborah Kerr, Jean Sunmons, Charles Laughton, Steward Granter.

Mláďi budoucí královny Alžběy Anglické.

22.00 THE TWENTY-FIFTH HOUR (Dvacátá pátá hodina), 1967

hraji: Anthony Quinn, Michael Redgrave

Rumunští manželé bojují proti nacistickým okupantům.

ZÁPIS DO 1. TŘÍD

Ředitel základní školy v Hranicích, Struhlovsko 1795 na základě zákona č. 171/1990 Sb. upozorňuje rodiče, že zápis do 1. tříd pro školní rok 1996/1997 se uskuteční

v pátek 19. ledna 1996 od 14 do 18 hodin

v sobotu 20. ledna 1996 od 8 do 11 hodin

v budově základní školy - Struhlovsko 1795.

Zapisují se děti narozené od 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990, mimořádně i děti narozené do 31. 12. 1990. O podmínkách mimořádného zápisu rodičům podá informace ředitel školy. Rodiče nebo zákonní zástupci dětí přinesou k zápisu rodný list dítěte (rodné číslo).

MOŽNOSTI NAŠICH ŽÁKŮ

- absolvovat projekt Obecná škola (1.-5. roč.)
  - výběr cizích jazyků - JA, JN, JF od 4. roč.
  - rozšířená výuka cizích jazyků, informatiky a výpočetní techniky
  - absolvování kurzů práce na počítačích (již od 2. roč.)
  - zařazení žáků do dyslektické třídy - 2. roč.
  - rozsáhlá zájmová činnost dle zájmu žáka
  - zdravotní tělesná výchova
  - stravování ve školní jídelně umístěné v areálu školy
  - školy v přírodě
  - pitný režim ve škole
  - tvorba a vydávání školního časopisu Struhadlo
  - školní družina od 6 do 16 hodin a její speciální oddělení (výtvarné, hudební, tělovýchovné)
  - kurzy lyžování
  - základní plavecký výcvik
  - konzultace se školním psychologem
- Další důležité informace získáte při osobní návštěvě školy.

Mgr. Vladimír Králík, ředitel školy

Sakryš, co je to za řeznictví, vždyť tu jsou jen samé kosti! Kreslí Igor Zajíček

NOVÉ OBJEVY Z MINULOSTI MĚSTA HRANIC

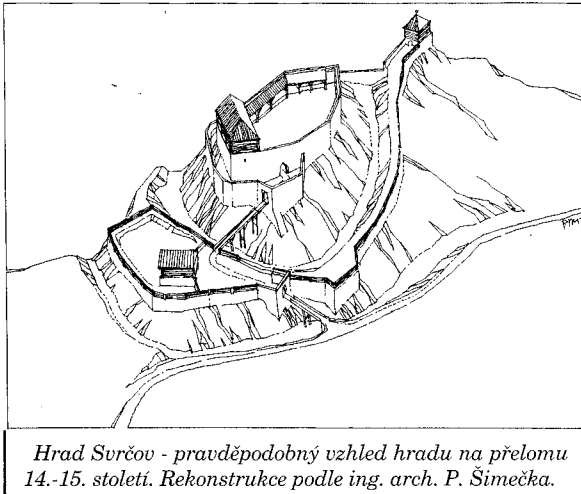
Při rozsáhlých zemních pracích (kanalizace, vodovod, plynofikace) v samotném centru města (Pernštejnské nám., ulice Zámecká a Jiráskova), kdy došlo místy k výkopům až do hloubky 2,5 m pod povrch úrovně současné vozovky, se podařilo zachytit některé archeologické situace, které nám pomohly osvětlit některé úseky dějin města Hranic.

Město samo svou polohou na obchodní cestě procházející Moravskou bránou se hrálo v minulosti významnou úlohu v kraji po obou březích řeky Bečvy na východním okraji Hornomoravského úvalu. Počátky středověkého osídlení na Hranické ostrožně lze hledat snad již ve 12. století, a to na základě historických pramenů, kdy toto místo náleželo

církevní instituci - premonstrátskému klášteru Hradisko u Olomouce. Na pokyn opata Budiše bylo v roce 1276 založeno lokátorem Thammem středověké město, které bylo snad již kolem roku 1292 opevněno. V 15. století získali město páni z Cimburka a po nich v roce 1475 pak Pernštejnové, důležitou roli sehrály Hranice poté v období třicetileté války. Při sledování jednotlivých úseků výkopů v historickém jádru města se ukázalo, že v jeho severní části lze počítat se zvýšenou sídlištní a stavební aktivitou právě až do doby druhé poloviny 15. století. Ve výkopu kanalizace byla před jihovýchodním nárožím zámku objevena zahlobená stavba s dřevěnou konstrukcí stěn, doplněných nepalnými cihlami. Jedná se o patrové roubené komory, které byly součástí jednotlivých měšťanských usedlostí a máme je doloženy právě z druhé poloviny 15. století (např. Uherský Brod). Nejzajímavější nálezy však byly v prostoru Jiráskovy ulice před východní frontou zámku. Zde byly objeveny jak pozůstatky městské brány, tak i hradební zdi z počátku 16. století, kdy Pernštejnové patrně na místě původní tvrze postavili kamenný hrad (částečně uchovaný ve hmotě dnešního zámku) a k němu připojili ještě rozsáhlé Předzámčí, které zaujímal prostor severně a východně od zámku. Vznikl tak rozsáhlý impozantní opevněný komplex, který chránil město z nejvíce ohrožené severní strany. Výkop prošel také zbytky barbakanu - vysunutého opevnění, které chránilo vstupní bránu do areálu Předzámčí. Z dalších zajímavých nálezů je nutno uvést celý jeden zachovalý článek dřevěného raněbarokního potrubí pro přívod vody, objevený před domem čp. 101 na Zámecké ulici.

Souběžně se záchranným výzkumem v centru Hranic proběhl dílčí zjišťovací výzkum pozůstatků hradu

Svrčova nedaleko Hranické propasti. Podařilo se prokázat, že Svrčov patřil s největší pravděpodobností k tak zvanému typu hradu s plášťovou zdí, tedy že hrad neměl věž a jeho obrana spočívala výhradně na obvodové hradbě. Ve východní části jádra hradu stál obytný palác, jehož přízemí, stejně jako celá obvodová hradba bylo zbudováno z

Hrad Svrčov - pravděpodobný vzhled hradu na přelomu 14.-15. století. Rekonstrukce podle ing. arch. P. Šimečka.

místního kamene (horní nástavbu měl patrně dřevěnou, jak dokládají četné nálezy vypáleného hliněného výmazu dřevěných stěn, tzv. mazanice). Přístupová cesta vedla do hradu od severovýchodu přes prostor menšího předhradí. Podařilo se zde objevit fragmenty keramiky z konce 14. a průběhu 15. století spolu s dalšími předměty denní potřeby. Hrad byl patrně postaven někdy ve druhé polovině 14. století, a to vladkyze ze Zdounek, kteří byli ve službách olomouckého biskupa a drželi menší statky na Kelečsku. V tomto rodě bylo časté přízvisko Svrč, např. Hereš (Heřman) Svrč ze Zdounek, uváděný v letech 1389-1403, jehož otec byl purkrabím na hlavním biskupském hradu Šaumberku. Hrad Svrčov zanikl patrně násilným způsobem (požárem) někdy za česko-uherských válek, kdy byla zdejší krajina často jevištěm válečných střetnutí (např. v roce 1469 byla dobyta Kelč) a jako pustý se uvádí v roce 1548. Archeologické výzkumy v Hranicích a v blízkém okolí budou ve spolupráci s pracovníky Městského muzea v Hranicích pokračovat i nadále a zaměří se především na objasnění úlohy, kterou město a zdejší kraj sehrály v raném středověku.

PhDr. Jiří Kohoutek, CSc
Ústav archeologické památkové péče Brno

ZIMNÍ SČÍTÁNÍ LABUTÍ POKRAČUJE

Již druhou zimu budou ornitologové mapovat zimoviště labutí velkých. Mapování proběhne o víkendu 13. a 14. ledna 1996.

Pokud byste chtěli pomoci ornitologům při této akci a víte, kde u vás zimují, napište do Moravského ornitologického spolku (P. O. Box 65, 750 65 Přerov 2). Opět budou shromažďovány zprávy, které by měly obsahovat údaje o všech kontrolovaných vodních plochách (název plochy, obce a okres), tedy i těch, na kterých labuť zjištěny nebyly, počet pozorovaných jedinců a počet mláďat (v sedmém až šestém věku). Na závěr uveďte datum a čas pozorování, jméno a adresu, případně údaje o dalších vodních ptácích zjištěných na uvedené lokalitě.

Jiří Šafránek, prezident MOS

* P. O. BOX 36 * P. O. BOX 36 *

MOHU JEDINĚ DOPORUČIT!

Přečetla jsem si krátké oznámení v novinách, že MUDr. Oldřich Chrapek, odborný ženský lékař, otevřel začátkem prosince ordinaci ve Svatoplukově ulici.

S povděkem jsem to uvítala. Léta jsem docházela do gynekologické ordinace, jak jsme byli zvyklí říkat „u Sajdáka“. Po restituci tohoto objektu byla gynekologie odstěhována do nemocnice přímo proti vrátnici, tedy je nalevo od vchodu, kde je společná čítárna i pro další ordinaci. Když pomínu, že na vyšetření mám čekat, zůstává faktem, že nemocnice je určitě pro mnohé „z ruky“. Proto jsem se rychle rozhodla a nelituji!

První návštěva byla pouze u sestřičky paní Chrapkové, která mi zajistila převod zdravotní karty (lze i telefonem). Seběhla jsem z náměstí na zdravotní středisko, kam naše generace chodila k zubaři (naproti dětského oddělení) a v 1. poschodí napravo mě velice mile přivítala paní Eliška Chrapková. Druhá návštěva byla načisto a můžu doporučit všem ženám ... nečekala jsem, nezašla jsem si, návštěvu odborného ženského lékaře jsem spojila s nákupem a dalším vyřizováním, takže jsem neměla viditelnou ztrátu času a s odborným vyšetřením pana doktora jsem byla velice spokojená! Škoda, že není více manželských párů, jako je symbioza manželů Chrapkových, které by spolu v oblasti zdravotnictví v našem městě podnikaly. V podstatě se všechno vrací: Dříve ve stejném oboru pracovali manželé Jílkovi, paní potom učila, ale MUDr. Dimitrij Jílek zůstal v Hranicích pojmem.

Doba dnes přeje tomu, že si lékaře můžete vybrat. Manželé Chrapkovi jsou sympatičtí, v jejich ordinaci budete mít příjemný pocit. Doporučila jsem a doporučuji i vám. Dobré zkušenosti se mají předávat. A manželům Chrapkovým přeji na jejich společné započaté cestě hodně úspěchů. (ŽP)

SUROVINY A DRAHÉ KOVY - VÝPRODEJ NAŠEHO ÚZEMÍ?

Jaká je současná surovinová politika naší vlády - to je každému občanovi celkem známo. Několikanásobně zvýšený export cementu, šterkopisků, rozprodané zásoby kaolínu. Co je však novinkou na našem surovinovém trhu, je zájem nadnárodních společností o zbylá naleziště s výskyty rozptýlených rud a drahých kovů, jejichž těžba dosavadními technikami není ekonomická. Bez ohledu na spornou ekonomiku tohoto počinání, je těžba téměř vždy spojena s odtěžením, úpravou a přesouváním obrovských hmot hlusiny. Jen tyto operace způsobují významnou zátěž lokality prašností.

Další metodou je chemické loužení kovů. Tyto technologie byly vyvinuty a jsou doposud používány jednak v odlehlých končinách země amerického kontinentu, nebo v zemích, jejichž ekonomika je vděčná za jakýkoliv přísun kapitálu, i když je spojen s často nesmyslnou devastací životního prostředí. Naše republika není ani zemí s nekonečnými, řídko obydlenými prostorami a snad ani žádnou, těžce se rozvíjející zemí, které by musela být vděčná za jakoukoliv kapitálovou injekci. Stále máme v paměti následky - i ekonomické - chemického loužení uranu v oblasti okresu Česká Lípa.

Strana zelených nemůže nechat bez povšimnutí stále nové a nové snahy nadnárodních společností přenést k nám postupy a metody, které jsou z našeho odborného pohledu v našem prostředí vysoce rizikové. Se vši rozhodností proto protestujeme proti opětovným požadavkům na zahájení projednávání technických záměrů na zavedení technologií chemické těžby drahých kovů na našem území (Mokrosko, Kašperské Hory atd.), Čechy, Morava i Slezsko leží odjakživa ve střední Evropě, která je hustě osídlena a jejíž již tak strádající životní prostředí nesmí být vystavováno dalším hazardům.

Roman Haken, místopředseda SZ

SRDEČNÉ PODĚKOVÁNÍ

Dne 2. prosince 1995 uspořádala Tělovýchovná jednota Sigma Hranice pro všechny děti a rodiče z Hranic a okolí zábavný pořad pro zpestření předvánočního náladu „Čokoládovou školičku s Dádou“. Vystoupení se uskutečnilo dvakrát, v 15 a v 17.30 hodin v hranické sokolovně. Tento pořad zhlédlo asi 1200 dětí a 400 rodičů. Při vstupu do sálu obdrželo každé dítě dárek od hlavního sponzora pořadu: Orion - Čokoládovny a.s.

Pořadatelé chtějí srdečně poděkovat všem sponzorům, kteří se na této kulturní akci podíleli:

ABC - potraviny, JUDr. Jana Bamasová, Cidem a.s. Hranice, Česká pojišťovna a.s., Delta Engineering s.r.o. Hranice, Fontana s.r.o. Hranice, Kunst s.r.o. Hranice, KB Přerov a.s., Ziegelwerke Gleinstatten - Krytina s.r.o. Hranice, Luxová - potraviny, Mijoka s.r.o. Hranice, Pola - lahůdky, Penzion Růžek, Progres a.s., Skácel Jaroslav, stavební obch. firma Hranice, Květiny - Burešová

Hranice, Sigmont s.r.o. Hranice, Sestav s.r.o. Hranice, Sova - textil, koberce, Firma Vab s.r.o. Hranice, Vesa - prodej paliv p. Velocha, Voding s.r.o. Hranice, M+Š Monika Hranice. Srdečný dík patří i MÚ Hranice za poskytnutí slevy ze vstupného. Kdyby nebylo jejich finanční pomoci, nemohla by se tato akce bohužel pořádat pro značnou finanční režii. Radost a spokojenost našich dětí bylo odměnou za uskutečnění tohoto pořadu.

Olga Mertenová,
hlavní pořadatel

14. ledna

Svatý Vigil z ledu mosty zřídil, a když nezřídil, to je brídil.

Kreslí Roman Gadas